

[O. Mathiasen.]

højtærede minister føler trang til at kalde mig snusfornuftig eller ligefrem lyslukker. Jeg mener ikke at være noget som helst i den retning, men jeg vil helst stå med begge ben på jorden også i den sag, vi her behandler. Vi er nødt til at se realistisk på disse forhold.

Til slut vil jeg sige noget, som måske kan lyde reaktionært og konservativt; det er en ting, jeg meget nødt vil være, og jeg synes heller ikke, at det, jeg her siger, er det. Jeg anser det for det absolut vigtigste inden for skolens verden, at den bestående folkeskole med alle sine mangler og huller udbygges og opbygges med alle til rådighed stående midler og med alle eksisterende gode kræfter, før der tages nye initiativer til nye reformer og forbedringer, de være aldrig så ideelle og påkrævede.

Med disse bemærkninger kan jeg tilsige velvillig behandling af lovforslaget, men vi vil gerne have en grundig behandling i udvalget ikke mindst af spørgsmålet om det 10. skoleår og børnehaveklasserne og alle de problemer, der står i forbindelse med disse foranstaltninger.

Bækgaard: I en tid, da der mangler 8 000-9 000 lærere, omkring 20 000 klasseværelser og undervisningsmateriale i stor stil, og samtidig med at staten mangler penge til det fælles samfundsmaskineri, er det uforståeligt, at den højtærede minister kan fremsætte et lovforslag som dette. Mit parti finder det komplet meningsløst og uovervejeth. Den højtærede minister ser ingen steder, at de frie erhverv planlægger så fuldstændigt ude af takt med de faktiske forhold, som dette lovforslag er udtryk for.

I den skriftlige fremsættelse står der, at lovforslaget fremsættes for at imødekomme ønsker fra visse kommuners side. Hvad er det for kommuner? Mon de samme kommuner ville blive hørt, hvis de f. eks. bad om 10 pct.s skattenedsættelse?

Det bliver endvidere begrundet med, at den almene linje skal stilles lige med den

boglige. Ja men det er jo ganske misvisende. Først deler man klasserne, i mange tilfælde til stor skade for eleverne, og så kommer man bagefter og siger, at de, som har mere sans for det praktiske, alligevel bør have samme uddannelsestid. Højtærede minister, hvordan er erfaringerne fra det praktiske liv? Erfaringen er den, at langt den overvejende part af de mennesker, som betyder noget for landet i dag økonomisk og kulturelt, har tilhørt den almene linje i deres skoletid — ja, hvis der dengang havde været noget, der hed særklasse, havde de sikkert tilhørt denne.

Jeg nævnte før, at det i mange tilfælde er til skade for eleverne med klassesdeling. Må jeg give et eksempel. Af 2 elever fra en lille udeltd landsbyskole kom den ene efter stærk opfordring fra sin lærer direkte og helt undtagelsesvis ind i midten af 2. realklasse i den nærmeste købstad med det resultat, at eleven efter det første halve års forløb var nr. 1 i klassen. Den anden elev, som blev tilbage i den lille udelte skole, og som — for at sige det mildt — hørte til den almene linje, gik fuldstændig i stå efter kammeratens bortrejse. Sådanne eksempler har vi mange af, og det viser jo med al tydelighed, at børnene i mange tilfælde er bedre til at få hinanden med og til at opdrage hinanden, end lærerne er.

Det ærede medlem hr. Helge Larsen sagde ved en lignende debat den 29. november 1957 — det står i Folketingstidende 1957-58 sp. 1068 — følgende:

„Der ligger utvivlsomt en opdragelsesmæssig værdi i, at børnene i den undervisningspligtige alder går i den samme skoleform. Skolen danner i sig selv et lille samfund, og der ligger en for børnene umærkelig opdragelse til demokrati og samfundsborgere i dette, at alle børn fra samme skoledistrikt er fælles om dette lille samfund.“

Jeg er enig med det ærede medlem i disse betragtninger, og derfor er det des mere kedeligt, at det er det ærede medlems partifælle, der fremkommer med dette lovforslag.